

CAPITVLVM OCTAVVM

Lēctiō prīma (versūs 1-35)

EXERCITIVM 1

abit / abeunt	accipit	alius	ānulus	aspicit	collum	cōnsistit
digitus	emit	gemma	margarīta	ōrnāmentum	ōrnat	pecūniōsus
quī	quae	taberna	tabernārius	vēndit		

1. In _____ Albīnī sunt multae _____ et et alia _____.
2. _____ tabernāriī māla et pira vēndunt.
3. Albīnus est tabernārius quī ōrnāmenta _____.
4. _____ tabernam habet _____ est.
5. Multae fēminae ante tabernam Albīnī _____.
6. Eae quae pecūniam habent ōrnāmenta _____.
7. _____ pecūniam nōn habent ōrnāmenta _____ et rursus _____.
8. Aemilia multa ōrnāmenta ā virō suō _____.
9. Aemilia _____ in digitō et margarītās in _____ habet.
10. Margarītae collum Aemiliae _____.
11. _____ Aemiliae ānulō ōrnātur.
12. Quī magnam pecūniam habet _____ est.

EXERCITIVM 4

ad-venit	ad-veniunt
ad-it	ad-eunt
ab-it	ab-eunt
ex-it	ex-eunt
ad-est	ad-sunt
ab-est	ab-sunt
in-est	in-sunt

1. Iūlius ad vīllam _____; quattuor servī cum eō _____.
2. Aemilia ē peristylō _____ et in ātrium intrat.
3. Aemilia ad virum suum _____.
4. Iūlia ab Aemiliā _____; etiam puerī _____.
5. Servī in ātrium intrant et rūsus _____.
6. Multae fēminae ad tabernam _____ et rūsus _____.
7. Quid _____ in sacculō? In sacculō nummī _____.
8. Quot servī sunt in ātriō? Duo servī _____, cēterī _____.
9. Mēdus nōn _____, Mēdus _____.

Lēctiō secunda (versūs 36-82)
EXERCITIVM 6

clāmat	cōnstat	convenit	gemmātus	ille	mōnstrat
octogīntā	ostendit	pretium	quam	sēstertius	tantus

1. Albīnus _____: “Ōr-nā-men-ta!”
2. Lydia: “Aspice _____ tabernam, Mēde!”
3. Lydia tabernam Albīnī digitō _____.
4. Lydia: “Ō, _____ pulchra sunt ōrnāmenta!”
5. Albīnus Lydiae et Mēdō ānulōs _____: “Aspice hōs ānulōs!”
6. Mēdus: “Quot nummīs _____ ānulus _____?” [< gemma].
7. Albīnus: “_____ huius ānulī est centum _____ [= nummī]. Haec gemma sōla _____ [LXXX] sēstertiīs cōnstat”.
8. Mēdus: “_____ [= tam magna] gemma ad tam parvum ānulum nōn _____.

Lēctiō tertiā (versūs 83-133)
EXERCITIVM 8

-e	-ite	accipe	accipite	aspice	aspicite
-it	-iunt	accipit	accipiunt	aspicit	aspiciunt

1. Lydia: “Aspic _____ illum tabernam, Mēde!” Mēdus tabernam aspic _____.
2. Mēdus et Lydia ōrnāmenta aspic _____.
3. Albīnus iīs ānulum ostendit: “Aspic _____ hunc ānulum!”
4. Iūlia Iūliō rosam ostendit: “Aspic _____ hanc rosam, pater!” Iūlius rosam aspicit.
5. Iūlia: “Accip _____ rosam, pater!” Pater rosam accip _____ ā filiā suā.
6. Iūlius: “Accip _____ māla, servī!” Servī māla accip _____ ā dominō.

EXERCITIVM 9

aut	medius	nimis	nōnāgintā	quantus
quārtus	satis	tantus	quantus	vīgintī

1. _____ pecūnia est in sacculō Mēdī? _____ [XC] sēstertī.
2. Albīnus: “Id nōn _____ est. Pretium ānulī est sēstertī centum.”
3. Mēdus: “Id est _____ magnum pretium. Accipe nōnāgintā sēstertiōs _____ nūllōs!”
4. Ānulus nōn in digitō _____, sed in digitō _____ pōnitur.
5. Digitus quārtus nōn _____ [= tam magnus] est _____ digitus medius.
6. Decem et decem sunt _____ [XX].

EXERCITIVM 10

-ō	-īs
(ablātīvus pretiī)	

1. Mēdus: “Quot numm_____cōnstat ānulus gemmātus?”
2. Albīnus: “Hic ānulus centum sēsterti _____cōnstat.”
3. Mēdus: “Aliī ānulum gemmātum octogīntā sēsterti _____vēndunt.”
4. Quant_____preti_____Mēdus ānulum emit?
5. Mēdus ānulum emit sēsterti _____nōnāgīntā.
6. Albīnus Mēdō ānulum vēndit sēsterti _____nōnāgīntā.
7. Nōn magn_____preti_____Mēdus ānulum emit.

EXERCITIVM 12

mascunōm.īnum			nōm.	is	īī
ac.	quis/quī	quī	ac.	eum	eōs
gen.	quem	quōs	gen.	ius	eōrum
dat.	cuius	quōrum	dat.	eī	īīs
abl.	cui	quibus	abl.	eō	īīs
	quō	quibus			

1. Qu _____ Rōmam it? Servus Rōmam it. Qu _____ servus? Servus qu _____ Rōmam it est Mēdus, servus improbus. Is servus Rōmam it.
2. C _____ servus est Mēdus? Mēdus est servus Iūliī. Dominus c _____ servus Rōmam it est Iūlius. Iūlius est dominus e _____ servī.
3. Qu _____ servum Iūlius vocat? Mēdus est servus qu _____ Iūlius vocat. E _____ servum vocat dominus.
4. C _____ servō Iūlius nummum dat? Dāvus est servus c _____ Iūlius nummum dat. E _____ servō dominus nummum dat.
5. Ā qu _____ servō amātur Lydia? Servus ā qu _____ Lydia amātur est Mēdus. Ab e _____ servō amātur Lydia.
6. Qu _____ servī Iūlium vehunt? Servī qu _____ Iūlium vehunt sunt Ursus et Dāvus. I _____ servī Iūlium vehunt.
7. Qu _____ servōrum Iūlius dominus est? Servī qu _____ dominus est Iūlius sunt Mēdus, Dāvus, Ursus, Syrus, cēterī. Iūlius est dominus e _____ servōrum.
8. Qu _____ servōs vocat Iūlius? Servī qu _____ Iūlius vocat sunt Dāvus et Syrus. E _____ servōs vocat dominus.
9. Qu _____ servīs Iūlius nummōs dat? Dāvus et Syrus sunt servī qu _____ Iūlius nummōs dat. I _____ servīs Iūlius nummōs dat.
10. Ā qu _____ servīs Iūlius vehitur? Ursus et Dāvus sunt servī ā qu _____ Iūlius vehitur. Ab i _____ servīs dominus vehitur.

EXERCITIVM 13

fēminīnum					
nōm.	<i>quae</i>	<i>quae</i>	nōm.	<i>ea</i>	<i>etae</i>
ac.	<i>quam</i>	<i>quās</i>	ac.	<i>eam</i>	<i>eās</i>
gen.	<i>cuius</i>	<i>quārum</i>	gen.	<i>eius</i>	<i>eārum</i>
dat.	<i>cui</i>	<i>quibus</i>	dat.	<i>eī</i>	<i>iīs</i>
abl.	<i>quā</i>	<i>quibus</i>	abl.	<i>eā</i>	<i>iīs</i>

1. Qu ___ fēmina cum Mēdō ambulat? Fēmina qu ___ cum Mēdō ambulat est Lydia. E ___ fēmina ambulat cum Mēdō.
2. C ___ fēminae amīcus est Mēdus? Lydia est fēmina c ___ amīcus est Mēdus. Mēdus e ___ fēminae amīcus est.
3. Qu ___ fēminam amat Mēdus? Fēminam qu ___ Mēdus amat est Lydia. E ___ fēminam amat Mēdus.
4. C ___ fēminae Mēdus ānulum dat? Fēmina c ___ Mēdus ānulum dat est Lydia. E ___ fēminae Mēdus ānulum dat.
5. Ā qu fēminā Mēdus amātur? Fēmina ā qu ___ amātur est Lydia. Ab e ___ fēminā amātur Mēdus.
6. Qu ___ ancillae absunt? Ancillae qu ___ absunt sunt Dēlia et Syra. E ___ ancillae absunt.
7. Qu ___ ancillārum Aemilia domina est? Dēlia et Syra sunt ancillae qu ___ domina est Aemilia. Ea domina e ___ ancillārum est.
8. Qu ___ ancillās vocat Aemilia? Ancillae qu ___ Aemilia vocat sunt Dēlia et Syra. E ___ ancillās vocat domina.
9. Qu ___ ancillīs Aemilia māla dat? Ancillae qu ___ Aemilia māla dat sunt Dēlia et Syra. I ___ ancillīs domina māla dat.
10. Ā qu ___ ancillīs domina salūtātur? Ancillae ā qu ___ salūtātur domina sunt Dēlia et Syra. Ab i ___ ancillīs domina salūtātur.

EXERCITIVM 14

neutrum					
nōm.	<i>quid/quod</i>	<i>quae</i>	nōm.	<i>id</i>	<i>ea</i>
ac.	<i>quid/quod</i>	<i>quae</i>	ac.	<i>id</i>	<i>ea</i>
gen.	<i>cuius</i>	<i>quōrum</i>	gen.	<i>eius</i>	<i>eōrum</i>
dat.	<i>cui</i>	<i>quibus</i>	dat.	<i>eī</i>	<i>iīs</i>
abl.	<i>quō</i>	<i>quibus</i>	abl.	<i>eō</i>	<i>iīs</i>

1. Qu _____ est Capua? Capua est oppidum. Qu _____ oppidum prope vīllam Iūlii est? Tūsculum est oppidum qu _____ prope vīllam est. I _____ oppidum est prope vīllam.
2. Qu _____ emit Mēdus? Ōrnāmentum emit. Qu _____ ōrnāmentum emit Mēdus? Ōrnāmentum qu _____ Mēdus emit est ānulus gemmātus. I _____ ōrnāmentum emit Mēdus.
3. FAMILIA ROMANA est titulus capitulī. C _____ capitulī? Capitulum c _____ titulus est FAMILIA ROMANA est capitulum secundum. Titulus e _____ ROMANA. capitulī est FAMILIA
4. C _____ capitulō titulus datur IMPERIVM ROMANVM? Capitulum c _____ hic titulus datur est capitulum prīmum. E _____ capitulō datur hic titulus.
5. Lydia ōrnāmentō suō dēlectātur. Qu _____ ōrnāmentō? Ōrnāmentum qu _____ Lydia dēlectātur est ānulus. E _____ ōrnāmentō dēlectātur Lydia.
6. Qu _____ vocābula neutra sunt? Neutra sunt vocābula qu _____ -um habent. E _____ vocābula neutra sunt.
7. Qu _____ ōrnāmenta vēndit Albīnus? Ōrnāmenta qu _____ Albīnus vēndit sunt ānulī et margarītae. E _____ ōrnāmenta vēndit Albīnus.
8. Qu _____ vocābulōrum plūrālis -a habet? Vocābula qu _____ plūrālis -a habet neutra sunt. Plūrālis e _____ vocābulōrum -a habet.
9. Qu _____ oppidīs fluvīi Padus et Tiberis aquam dant? Oppida qu _____ iī fluvīi aquam dant sunt Placentia et Ōstia et cētera multa. I _____ oppidīs fluvīi Padus et Tiberis aquam dant.
10. Qu _____ verbīs dēlectātur Iūlia? Verba qu _____ Iūlia dēlectātur sunt "Ecce puella pulchra!" I _____ verbīs dēlectātur puella.

EXERCITIVM 15

<i>hic</i>	<i>haec</i>	<i>hoc</i>	<i>ille</i>	<i>illa</i>	<i>illud</i>
<i>hunc</i>	<i>hanc</i>	<i>hoc</i>	<i>illum</i>	<i>illam</i>	<i>illud</i>
<i>huius</i>	<i>huius</i>	<i>huius</i>	<i>illius</i>	<i>illius</i>	<i>illius</i>
<i>huic</i>	<i>huic</i>	<i>huic</i>	<i>illī</i>	<i>illī</i>	<i>illī</i>
<i>hōc</i>	<i>hāc</i>	<i>hōc</i>	<i>illō</i>	<i>illā</i>	<i>illō</i>
<i>hī</i>	<i>hae</i>	<i>haec</i>	<i>illī</i>	<i>illae</i>	<i>illa</i>
<i>hōs</i>	<i>hās</i>	<i>haec</i>	<i>illōs</i>	<i>illās</i>	<i>illa</i>
<i>hōrum</i>	<i>hārum</i>	<i>hōrum</i>	<i>illōrum</i>	<i>illārum</i>	<i>illōrum</i>
<i>hīs</i>	<i>hīs</i>	<i>hīs</i>	<i>illīs</i>	<i>illīs</i>	<i>illīs</i>
<i>hīs</i>	<i>hīs</i>	<i>hīs</i>	<i>illīs</i>	<i>illīs</i>	<i>illīs</i>

- H ___ servus est Lēander, ill ___ servus est Syrus.
- Lēander h ___ saccum portat, ill ___ saccum portat Syrus.
- H ___ saccus portātur ab h ___ servō, ill ___ ab ill ___.
- Saccus h ___ servī magnus est, ill ___ est parvus.
- In h ___ saccō māla sunt, in ill ___ pira.
- Iūlius h ___ servō mālum dat, ill ___ dat pirum.
- H ___ fēmina est Lydia, ill ___ fēmina est Dōriippa.
- Mēdus h ___ fēminam amat, nōn ill ___.
- Ab h ___ fēminā Mēdus amātur, nōn ab ill ___.
- Mēdus amīcus h ___ fēminae est, nōn ill ___.
- Mēdus h ___ fēminae ānulum dat, nōn ill ___.
- H ___ cubiculum magnum est, ill ___ est parvum.
- Fenestra h ___ cubiculī nōn tam parva est quam ill ___.
- Iūlius et Aemilia in h ___ cubiculō dormiunt, nōn in ill ___.
- Lydia: “Aspice ill ___ ōrnāmenta, Mēde, ill ___ ānulōs et ill ___ gemmās! Nōnne pulchrī sunt ill ___ ānulī et ill ___ gemmae?”
- Albīnus: “Aspicite h ___ ōrnāmenta, h ___ ānulōs et h ___ gemmās! Nōnne pulchrī sunt h ___ ānulī et h ___ gemmae?”
- Lydia: “Quantum est pretium h ___ ānulōrum et h ___ gemmārum?”
- Mēdus: “Neque in h ___ ānulīs neque in ill ___ gemmae sunt.”